

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківська міська рада
Головне управління статистики у Харківській області
Ізраїльський технологічний інститут
(Ізраїль)
Йорданський національний університет
(Йорданія)
Брестський державний технічний університет
(м. Брест, Республіка Білорусь)
Національний університет біоресурсів і природокористування України
(м. Київ)
Український державний університет залізничного транспорту
(м. Харків)
Одеський національний економічний університет
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Харківський національний університет будівництва та архітектури

МАТЕРІАЛИ

X Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції

**«Європейський вектор модернізації економіки:
креативність, прозорість та сталий розвиток»**

18-19 квітня 2018 р.

ЧАСТИНА 1

ХАРКІВ 2018

Матеріали X Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції «Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток». Тези доповідей. Частина 1 – Харків: ХНУБА, 2018. – 308 с.

Доповіді наукової конференції містять результати досліджень відносно європейського вектору модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток за основними напрямками: креативна економіка та підприємництво: стан та перспективи розвитку; європейські практики та вітчизняний досвід децентралізаційних процесів; енергоефективність, ресурсозбереження та зелена економіка; гендерна справедливість в соціально-економічних системах; інструменти забезпечення прозорості публічного сектору.

Роботи друкуються в авторській редакції, в збірці максимально зменшено втручання в обсяг та структуру відібраних до друку матеріалів. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яку надано в рукописах, а також коректність цитованості матеріалу, і залишає за собою право не розподіляти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, які розглянуті на конференції.

Редакційна колегія:

Калініченко Л.Л. – голова, проф., д-р екон. наук;
Смачило В.В. – проф., канд. екон. наук;
Пакуліна А.А. – доц., канд. екон. наук;
Колмакова О.М. – доц., канд. екон. наук;
Польова В.В. – викладач, канд. екон. наук;
Устіловська А.С. – викладач.

Відповідальний за випуск:

д-р екон. наук, проф. Калініченко Людмила Леонідівна

УДК 378.1

©Колектив авторів, 2018
© Харківський національний університет
будівництва та архітектури

6. Запобігання корупційним діям і зловживанням. Однією із цілей розробки та впровадження конкурсних механізмів у сфері публічних закупівель є запобігання проявам корупції. Реалізація цього принципу здійснюється в першу чергу шляхом забезпечення прозорості і доступності інформації про закупівлі, підзвітності та контролю у сфері закупівель. Саме для цього передбачені: оприлюднення в електронному вигляді максимально можливої кількості документів, пов'язаних із закупівлями; складання звітності; відповідальність посадових осіб замовника та учасника за порушення законодавства у цій сфері

Література: 1. Про публічні закупівлі – Закон України № 922-VIII від 25 грудня 2015 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.

РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ

Канд. екон. наук, доц. Панченко Н.Г.

Український державний університет залізничного транспорту

Важливою подією в реформуванні залізничної галузі України є утворення корпорації Публічне акціонерне товариство «Українська залізниця», яке з 1 грудня 2015 року розпочало свою господарську діяльність. Товариство стало правонаступником усіх прав і обов'язків Державної адміністрації залізничного транспорту України, а також підвідомчих підприємств і закладів, що мали статус окремих юридичних осіб. За законом України "Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування" 100 відсотків акцій ПАТ "Укрзалізниця" закріплені в державній власності.

На процеси корпоратизації галузі залізничного транспорту покладено великі надії, зокрема щодо створення нових якісних умов для клієнтів та працівників, а також відкриття можливостей для інвестицій в інфраструктуру. Наразі в процесі корпоратизації залізничного транспорту змінена його організаційно-правова форма та корпоративна структура (створено 29 філій, з яких шість – регіональні), що в майбутньому дозволить вибудувати вертикально інтегровану структуру на основі створення компаній за напрямками діяльності. Стратегією розвитку передбачено, що бізнес-модель ПАТ "Укрзалізниця" буде побудована на п'яти бізнес-вертикалях: вантажні перевезення та логістика, пасажирські перевезення, інфраструктура, послуги тяги, виробництво та сервіс.

В досягненні стратегічних цілей розвитку залізничного транспорту, як засвідчує зарубіжний досвід реформування залізничної галузі, вагома роль належить ефективному корпоративному управлінню.

В загальному розумінні корпоративне управління - це сукупність організаційних і методичних рішень, що забезпечують досягнення двох ключових цілей:

- збільшення капіталізації корпорації (вартості бізнесу за рахунок збільшення котирування акцій і / або додаткової емісії), в тому числі при поглинанні або приєднання;

- забезпечення балансу інтересів власників / інвесторів корпорації, її менеджменту та інших фінансово-зацікавлених сторін (місцевих і державних органів управління та ін.).

Механізм корпоративного управління покликаний забезпечити відповідальність ради директорів перед акціонерами, менеджменту - перед радою директорів, власників великих пакетів акцій - перед міноритаріями, корпорації - перед працівниками та покупцями, суспільством в цілому.

Корпоративне управління має реалізовуватися за наступними напрямками:

- формування стабільних правил ведення бізнесу;

- формування та ефективне використання внутрішніх ринків корпорації;
- формування нових організаційних структур;
- усвідомлення участі акціонерів в процесах економічного розвитку, громадський контроль над корпоративним сектором;
- вдосконалення методів і використання обґрунтованої системи вимірювання ефективності корпоративного менеджменту.

У відповідності з вищезазначеним корпоративне управління ПАТ «Укрзалізниця» має охоплювати процеси регулювання руху його корпоративних прав в дочірніх, залежних і асоційованих товариствах з метою отримання прибутку, унавління цими підприємствами; формування єдиного транспортного процесу; розвиток конкурентного середовища на ринку залізничних послуг; підвищення ефективності функціонування; задоволення потреб національної економіки і населення в перевезеннях, покращення їх якості і зменшення розміру транспортної складової у вартості товарів і послуг.

При цьому повинні вирішуватися наступні завдання:

- створення ефективної системи взаємодії і підтримки балансу відповідальності органів унавління товариства: загальні збори акціонерів, наглядова рада, правління і голова правління ПАТ «Укрзалізниця»;
- перетворення ПАТ «Укрзалізниця» в бізнес-орієнтовану компанію на основі впровадження сучасних принципів і стандартів корпоративного управління;
- підвищення ринкової вартості активів, інвестиційної привабливості ПАТ «Укрзалізниця» і його дочірніх і залежних товариств;
- забезпечення реалізації і захисту прав і захищених законом інтересів ПАТ «Укрзалізниця», дочірніх і залежних товариств, їх акціонерів, менеджерів і виробничого персоналу;
- створення системи ефективного управління дочірніми і залежними товариствами оптимізація організаційної структури ПАТ «Укрзалізниця» і раціональне розподілення персоналу за ключовими функціональними складовими;
- удосконалення взаємодії структурних підрозділів, філіалів, дочірніх товариств і підрозділів центрального апарату в забезпеченні технології, безпеки і якості перевезень;
- формування якісно нового професійного рівня управлінського персоналу;
- забезпечення ефективної інформаційної підтримки управління роботою ПАТ «Укрзалізниця» на основі створення і впровадження сучасних корпоративно-інформаційних технологій.

Необхідно враховувати, що в ПАТ «Укрзалізниця» система корпоративного унавління знаходиться на початковому етапі її впровадження, а тому потребує розробки механізмів та інструментів, які б забезпечили його ефективність в умовах процесів реформування залізничної галузі.

Так, першочерговими діями щодо удосконалення корпоративного управління ПАТ «Укрзалізниця» мають стати формування нової наглядової ради і правління та впровадження ключових складових прозорості та ефективної системи корпоративного унавління, які включаються:

- організація ефективної взаємодії між наглядовою радою та виконавчим органом;
- наявність незалежних директорів;
- створення спеціалізованих комітетів при наглядових радах;
- винагорода членів наглядової ради і виконавчого органу;
- введення посади корпоративного секретаря;
- розкриття інформації та прозорість ведення бізнесу;
- наявність ефективних систем контролю.

Таким чином, побудова ефективної системи корпоративного управління ПАТ «Укрзалізниця» в умовах реформування, заснованої на відкритості, прозорості та підзвітності запроваджує чіткий розподіл бізнесу залізничної галузі за напрямками ринку та дозволить встановити персональну відповідальність керівників за конкретний напрямок діяльності, що сприятиме залученню інвестицій та зростанню результативності роботи і покращенню якості обслуговування клієнтів.

РЕФОРМИРОВАНИЕ СФЕРЫ ПУБЛИЧНЫХ ЗАКУПОК В УКРАИНЕ

Канд. экон. наук, доц. Смачило В.В.,
канд. экон. наук, доц. Халина В.Ю.,
канд. экон. наук, доц. Колмакова Е.Н.

Харьковский национальный университет строительства и архитектуры

Глобальные преобразования социально-экономических систем коснулись и трансформации системы закупок в Украине, которая отличалась высокой степенью коррупции, непрозрачности и неэффективностью. Сфера публичных закупок является чрезвычайно важной для государства, поскольку связана с использованием огромной суммы бюджетных средств, поэтому, исследование особенностей работы в электронной системе публичных закупок является актуальным и насущным вопросом в аспекте именно фармацевтической отрасли как социально значимой, так и такой, продукция которой является обеспечивающей для бюджетных / государственных учреждений.

Базисом реформирования сектора публичных закупок стал принцип прозрачности и открытости данных, который был положен в основу электронной системы Prozorro [1], использование которой является обязательным для государственных и бюджетных заказчиков. Архитектура системы ProZorro представлена на рис. 1.

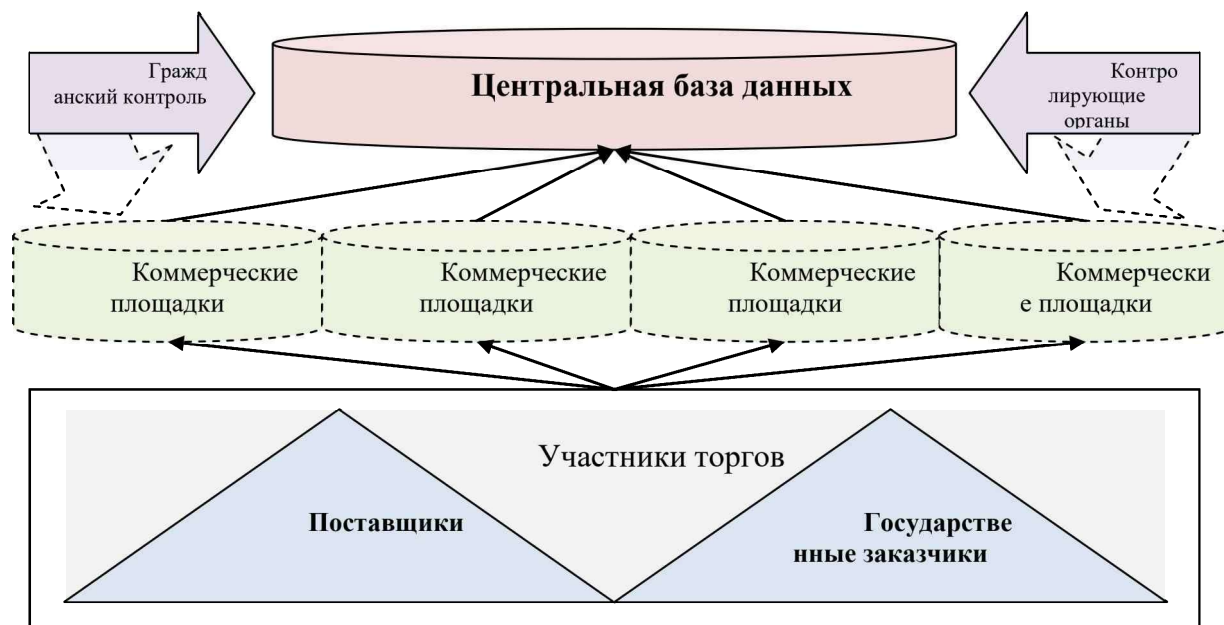

Рисунок 1 – Архитектура системы ProZorro
Построено на основе [1]

Реформа ProZorro – это не просто перевод бумажных тендеров в онлайн-формат, а полноценная трансформация всей системы публичных закупок. Система построена на принципе золотого треугольника партнерства «государство – бизнес – гражданское общество». Кроме того, электронная система и Закон Украины «О публичных

Матеріали

X Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції

**«Європейський вектор модернізації економіки:
креативність, прозорість та сталий розвиток»**

ЧАСТИНА 1

Макетування: В.М. Бредіхін, В.В. Благой, О.М. Колмакова

Матеріали опубліковані в авторській редакції

Підписано до друку 12.04.2018. Формат 60 x 90/16. Друк цифровий.

Папір офсетний. Облік.-вид. арк. 19,25. Умовн. друк. арк. 15,4.

Тираж 400 прим. Зам. № 5/04/18.

Видавець ХНУБА, 61002, Харків, вул. Сумська, 40

Виготовлювач: ФОП Панов А.М.

м. Харків, вул. Жон Мироносиць (Раднаркоміська), 10, оф. 6

тел. +38 (057) 714-06-74, +38 (050) 976-32-87

copy@vlavke.com, <http://vlavke.com.ua>
